

ชื่อวิทยานิพนธ์ การรับรู้กระบวนการบริหารจัดการระบบหลักประกันสุขภาพระดับท้องถิ่นของ
ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลและหัวหน้าสถานีอนามัยในจังหวัดสุพรรณบุรี

ผู้วิจัย นายสมาน เรือนคง **ปริญญา** สาธารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต (บริหารสาธารณสุข)

อาจารย์ที่ปรึกษา (1) อาจารย์ ดร.ช่อทิพย์ บรมธนรัตน์ (2) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วรางคณา ผลประเสริฐ
ปีการศึกษา 2550

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจแบบภาคตัดขวาง มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา(1) การรับรู้ของ
ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล(ปลัด อบต.)และหัวหน้าสถานีอนามัย(หัวหน้าสอ.)ในจังหวัดสุพรรณบุรี ที่มีต่อ
กระบวนการบริหารจัดการระบบหลักประกันสุขภาพระดับท้องถิ่น(2)เปรียบเทียบกระบวนการจัดการ
ระบบหลักประกันสุขภาพระดับท้องถิ่น ตามการรับรู้ของปลัดอบต.และหัวหน้าสอ. (3)เปรียบเทียบกระบวนการ
บริหารจัดการระบบหลักประกันสุขภาพระดับท้องถิ่น ตามขนาดองค์การบริหารส่วนตำบล และ(4)ปัญหา
อุปสรรคและข้อเสนอแนะในการดำเนินงานบริหารจัดการระบบหลักประกันสุขภาพระดับท้องถิ่น

ประชากรที่ศึกษาคือปลัดอบต.และหัวหน้าสอ.ตำบลที่ยังไม่ได้สมัครเข้าร่วมโครงการนำร่องการ
บริหารจัดการระบบหลักประกันสุขภาพระดับท้องถิ่น จังหวัดสุพรรณบุรี ปี 2549-2550 จำนวน 90 ตำบล รวม
ประชากรทั้งสิ้น 180 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม มีค่าความเที่ยง เท่ากับ 0.98 สถิติที่ใช้ คือ
สถิติพรรณนา สถิติทดสอบค่าทีแบบจับคู่ และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว

ผลการวิจัยพบว่า (1) การรับรู้กระบวนการบริหารจัดการระบบหลักประกันสุขภาพระดับท้องถิ่น
ของปลัดอบต.และหัวหน้าสอ. ในจังหวัดสุพรรณบุรีในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้านตาม
การรับรู้ของปลัดอบต.พบว่า ด้านการวางแผน ด้านการจัด โครงสร้างองค์กร ด้านการบริหารบุคคล ด้านการ
อำนวยการ ด้านการรายงานผลอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนด้านการประสานงานและด้านงบประมาณ อยู่ใน
ระดับมาก ส่วนการรับรู้ของหัวหน้าสอ. พบว่า ด้านการวางแผน ด้านการจัด โครงสร้างองค์กร ด้านการ
อำนวยการ ด้านการรายงานผล ด้านการประสานงานและด้านงบประมาณอยู่ในระดับปานกลาง และด้านการ
บริหารบุคคลอยู่ในระดับน้อย (2) การเปรียบเทียบกระบวนการบริหารจัดการระบบหลักประกันสุขภาพระดับ
ท้องถิ่น ในภาพรวมและรายด้านตามการรับรู้ของปลัดอบต.และหัวหน้าสอ. พบว่า ด้านการวางแผน การอำนวยการ
การประสานงาน การรายงานผล และด้านงบประมาณ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ
0.05(3) การเปรียบเทียบกระบวนการบริหารจัดการระบบหลักประกันสุขภาพระดับท้องถิ่น ตามขนาดอบต.
พบว่า กระบวนการบริหารจัดการระบบหลักประกันสุขภาพระดับท้องถิ่นทุกด้าน ไม่มีความแตกต่างกันตาม
ขนาดของอบต. และ (4) ปัญหาและอุปสรรคที่พบส่วนใหญ่ คือ กระบวนการบริหารจัดการด้านการวางแผน
รองลงมาได้แก่ ด้านการจัด โครงสร้างองค์กร และด้านการบริหารบุคคล โดยมีข้อเสนอแนะ คือ หน่วยงานอบต.
และสาธารณสุขในระดับตำบลควรมีการประสานงานและร่วมปฏิบัติงานด้านสาธารณสุขอย่างใกล้ชิด โดยยึด
ประชาชนเป็นหลักในการพัฒนางานทั้งนี้เพื่อคุณภาพชีวิตที่ดีของประชาชนต่อไป

คำสำคัญ การรับรู้ กระบวนการบริหารจัดการ ระบบหลักประกันสุขภาพระดับท้องถิ่น

Thesis title: Perceptions of Management Process of Local Health Security Systems among Chief s
of Administrators of Subdistrict Administrative Organizations and Chiefs of Health Centers
in Suphan Buri Province

Researcher: Mr. Samarn Ruankong; **Degree:** Master of Public Health (Public Health Administration);

Thesis advisors: (1) Dr. Chawthip Boromtanarat; (2) Dr. Warangkana Polprasert, Assistant Professor;

Academic year: 2007

ABSTRACT

The objectives of this cross-sectional survey research were to: (1) study the perceptions of chief administrators of subdistrict administrative organizations (CSAOs) and chiefs of health centers (CHCs) in Suphan Buri province about the management process of the local health security systems; (2) compare the management process of the local health security systems as perceived by CSAOs and CHCs; (3) compare the management process of local health security systems by size of subdistrict administrative organization (SAO); and (4) identify the problems/obstacles in and suggestions for improving the management process of the local health security systems.

This study population was 180 CSAOs and CHCs that did not apply for participation in the Pilot Project on Local Health Security System Management in Suphan Buri Province, 2006–2007, covering 90 subdistricts. The study instrument was a questionnaire with a reliability level 0.98. The statistics used for data analysis consisted of descriptive statistics, paired t-test, and one-way ANOVA.

The study revealed that: (1) the overall perceptions of CSAOs and CHCs in Suphan Buri about management process of local health security systems were at a moderate level, whereas CSAOs' perceptions about planning, organizing, staffing, directing, and reporting were at a moderate level, but those about coordinating and budgeting were at a high level; as regards CHCs, their perceptions about planning, organizing, directing, reporting, coordinating and budgeting were at a moderate level, but that regarding staffing was at a low level; (2) comparing the overall and specific aspects of the management process of local health security systems, the perceptions of CSAOs and CHCs about planning, directing, coordinating, reporting, and budgeting were significantly different ($p < 0.05$); (3) by size of SAO, the management processes in all aspects were not different; and (4) the problems and obstacles encountered were mostly related to management process and planning, followed by organizing and staffing. It is thus recommended that SAOs and subdistrict health centers should closely coordinate and collaborate in the implementation of health activities based on public interests for work advancement and people's good quality of life.

Keywords: Perception, management process, local health security system